

Az igazi kollektív szellem titka egy műkedvelő művészeti csoportban

Újabb szép tervek az ÉDOSZ-együttes programjában

Nem kis büszkeség, hogy Szeged olyan műkedvelő csoporttal is rendelkezik, amelyre eddigi szereplése alapján méltán soroltak az ország négy legjobb együttese közé. Ez pedig az ÉDOSZ több mint 120 tagú ének-, zene- és táncgyüttese, amely nemcsak itt, szűkebb hazájában és fővárosi fórumokon mutatni már be tudását, művészi felkészültségét, hanem külföldön is, például Lengyelországban. A jövő esztendő országos szereplések — mint például Szeged, Budapest, Várpalota, Szerencs és Csongrád megye nagy élelmiszerüzemeiben való fellépések — után ismét külföldön szerepelnek majd. Több helyről kaptak már meghívást: Ausztriából, Lengyelországból és Bulgáriából.

A külföldi utak közül még nem választottak, úgy gondolják, arra ráérnek még. Nagyobb gondjuk új műsoruk összeállítása, amelyet meglepetésnek is szánnak. *Vardasztillók* címmel egész estés betöltő új táncjátékot mutatnak be hamarosan. A táncjátékról viszont nem sokat árulnak el. Annyi bizonyos, hogy a témát

a népeletről merítették

éppedig Sándorfalváról, Táperől és Tiszaszigetről származó, de eddig fel nem tárt népzenei és népi tánc-elemek feldolgozásával.

Az együttes nem szereti maga körül a hírvést. Az indokolatlan, túlzott szerénységet a szemükre is lehet vetni. Ahol ugyanis komoly munka folyik, arról beszélni kell egyrészt a munkáért, másrészt, hogy mások is okuljanak belőle. Egészen véletlenül tudtuk meg, hogy az együttes vezérkara, Balogh András művészeti, Waldmann József zenei vezető és Mezey Károly tánc-koreográfus a napokban összeült, hogy az együttes jövő évi programját összeállítsa. Szinte minden emberüket sorra vették, hogy

kire milyen feladat vár:

embereik képességeit és munkakörülményeit egyaránt — tekintve, hogy a Pincegazdaságtól a Paprikafeldolgozó Vállalatig — szinte valamennyi szegedi élelmiszeripari üzem dolgozó képviseltetik magukat az együttesben.

Az együttes jövő évi költségvetésében csak az állami támogatás 150 ezer forint. S amit még ehhez egy-egy üzem ad, kerekedik fölé az összeg, amelyből okosan gazdálkodnak majd. Erdemes viszont betekinteni az együttes belső életébe. Miért is olyan erős itt a kollektív szellem, amely a műkedvelő csoportot a sikeres szereplésekre vitte eddig is? Az önmagában természetes, hogy az együttesben helyet kaptak tápai parasztfiúk és lányok is, mint valamelyik élelmiszeripari üzem munkásai.

Ugyanilyen természetes, hogy velük együtt, táncolnak, énekelnek, muzsikálnak szakmunkások, segédmunkások, konzervek, hentesek, vágólegények, asztalosok, paprikások és így tovább. Hetenként két alkalommal két-két órán át próbálnak »hivatalosan«, rendszerint viszont ennél többet, ha úgy kívánja egy-egy műsorszám összeállítása. A megokolás — hogy bár különböző munkahelyeken dolgoznak az együttes tagjai és mégsincs köztük soha vita, nézeteltérés — is természetes és elfogadható, de ez még önmagában nem magyarázza meg köztük a jó kollektív szellem létét. Ennek megértéséhez az is csak kiegészítésül szolgál, hogy az együttes régi és tekintélyes tagjai aktívan részt vesznek vezetői tanácskozásában, mint például *Abraham András*, *Ke-*

menyvári Imre, *Csermák József* és a többiek, akik esetenként elejétől végig megvitatnak egy-egy új forgatókönyvet.

Az elméleti felépítést gyakorlati tényekkel igazolják, vagy módosítják, a kompozíciókat élő szokásokkal, bő hagyományismerettel színesítik — különösen a faluról bekerült munkásfiatalok. Az együttes vezetőivel tehát

közvetlen, baráti a kapcsolatuk.

Ez azonban még mind kevés.

Az együttes vezetői közt olyan emberek is vannak, akik munkahelyükön szintén vezető beosztásban dolgoznak, de nem hivatalból szeretik a műkedvelő kulturális munkát, hanem magánzorgalomból, úgyszorint. Ezek közé tartozik az együttes vezetője, Balogh András is, aki a Szegedi Konzervgyárban művezető. A kollektíva erősítő, összefogó szelleme pedig még inkább abban rejlik, hogy fiatal férfiak és feleségek — összesen 14 pár — közös szerepléssel vesznek részt az együttes munkájában. Már most is számon tartanak néhány menyasszonyt és vőlegényt, akik az együttesben találtak egymásra, de még csak gondolatukban sem fordul meg, hogy egybekelésük után bármelyikük is elhagyná a másik kedvét, kényelmét a közös ügyet, az együttesben való szereplést. Az együttes több vezetőjének felesége is szerepel a kollektíva műsorában. Együtt lelkesednek, dolgoznak az együttes többi tagjával, mintegy

nagy családot alkotva

a népi kultúra művelésében, a népi kultúra kincseinek elsajátításában és megőrzésében.

Hát ez a nagy »titka« ennek az együttesnek, mint ahogy a deszki délszláv táncgyüttesnek is, amelyben épp úgy táncol fiatal orvos és a község szerb nyelvű iskolájának igazgató-tanítója, mint az ifjabb generáció sok pa-

rasztfiatalja. Az ilyen együttesek a jövő, amelyben egyaránt megtalálják a helyet az ifjabb és idősebb nemzedék, a kétkézi dolgozó és a szellemi munkás, a besorozott és a vezető, hiszen egy a cél: szórakozva tanulni és tanítani.

L. F.

Katonai díszpompával temetik el Geszty Mihály őrnagyot

Ma délután a Belvárosi temetőben kísérik utolsó útjára Geszty Mihály kommunista harcos családtagjai, a szegedi üzemek, intézmények, hivatalok dolgozói, az elvtársak, a harcostársak. Temetése külsőségekben is méltó lesz a munkásságának, harcos nagyságának. A Belvárosi temető kopolacsarnokában ravatalozták fel Geszty Mihály elvtársat. Koporsójánál ma délután 2 órától a párt, Szeged fegyveres szerveinek vezetői, valamint az állami vezetők állnak díszőrséget.

Délután fél három órakor az MSZMP Szeged városi bizottsága nevében Bódi László országgyűlési képviselő, az MSZMP Szeged városi végrehajtó bizottságának tagja búcsúztatja Geszty elvtársat. Munkásságára Szabó Tibor százados, a BM-szervek Csongrád megyei pártbizottságának titkára emlékezik vissza. A fasiszták elleni veszélyes harcokra, az együtt eltöltött nehéz évekre Geszty elvtárs harcostársai, Trischler Ferenc, a Partizánoszövetség tagja emlékezik.

Geszty Mihály elvtárs ravatalánál utolsó tisztelegő látogatást tesz a karhatalom díszszakasza. Csapat zászlóval vonulnak ki a fiatal harcosok tanítójuk temetésére. Az ellenforradalmat követő időkben ugyanis Geszty elvtárs a karhatalomnál teljesített szolgálatot, szervezője volt a fegyveres testületnek.

A búcsúztatók után rendőrszettek vállukon viszik a

Márciusban és áprilisban fizetik ki üzemeinkben az 1960. évi nyereségrészesedést

Megjelent a Pénzügyminisztérium végrehajtási utasítása és a SZOT elnökségének irányelvei a több éves nyereségrészesedési rendszerrel kapcsolatban

A szegedi üzemekben is valóra váltotta a hozzá fűzött reményeket és a gazdaságos termelés nagyszerű ösztönzőjévé vált a nyereségrészesedési rendszer. Életbeli betéte óta sok millió többletbevételt hozott az ál-

lamháztartás konyhájára, a társadalom közös kasszájába. A felosztható nyereségrészesedés két évvel ezelőtt Csongrád megye és Szeged üzemében összesen 15 millió forint volt. Tavaly már ez az összeg alig volt kevesebb, mint 19 millió forint.

Vállalataink az idén is jól sáfádkodtak az állami vagyonnal, s jelentős nyereségrészesedésre számíthatnak.

Ennek kifizetésére illetékes hely tájékoztatója szerint előreláthatóan márciusban és áprilisban kerül sor.

A nyereségrészesedési rendszer pozitív eredményei ellenére még korántsem tökéletes, bár az 1960. évi szabályok megállapításánál már lényeges előrelépés történt. Igen jelentős intézkedés volt az, hogy

a vállalatok még az év elején megismerhették a nyereségrészesedési feltételeit,

s így a korábbiaknál biztonságosabban tájékozódhattak a részesedés évközi alakulásáról.

Az elméleti és gyakorlati szakemberek széleskörű bevonásával lefolytatott viták, valamint az eddigi tapasztalatok elemzése alapján már

korábban megállapítható volt, hogy elvileg lehetőség van a több évre szóló nyereségrészesedési rendszer bevezetésére. Ennek azonban 1960-ban még nem voltak meg az előfeltételei. Az országgyűlés egyik közelműlt ülésén azonban a pénzügyminiszter költségvetési expozéjában már arról beszélt, hogy

elérkezett az idő az újabb nyereségrészesedési rendszer kidolgozására.

Néhány héttel ezelőtt kormányhatározat is született. Ezzel kapcsolatban most jelent meg a Pénzügyminisztérium által kidolgozott végrehajtási utasítás.

A végrehajtási utasítás tartalmazza a több évre érvényes szabályokat. Ezek szerint

az alapjövédelmzőséget továbbra is évenként, az előző évi tényleges eredmények alapján állapítják meg,

de az eddigiektől eltérően

az úgynevezett szorókulcsokat több évre előre meghatározzák.

Az egyes minisztériumok figyelembe veszik a vállalat állott feladatokat, megállapítják az önköltség csökkentésével elérhető megtakarítás mértékét, s ennek figyelembevételével határozzák meg a nyereségrészesedési feltételeket.

Az előre, több évre megállapított feltételek előnyök a vállalatokra, s a dolgozóakra egyaránt. Ösztönzi őket a tartalékok mielőbbi feltárása, mert

az elért többleteredményből nemcsak az adott éven, hanem az utána következő két éven is, tehát összesen három éven át kapnak nyereségrészesedést.

Az irányító szervek a korábbinál szélesebb körben érvényesíthetik majd azt az eddig is folytatott gyakorlatot, hogy a Pénzügyminisztériummal egyetértésben a nyereségrészesedés általános feltételein felül a vállalatok részére speciális vagy népgazdasági szempontból különösen fontos feladatok teljesítésére

öztönző külön feltételeket irjanak elő.

A SZOT elnöksége az üzemi tanácsok munkájának elősegítésére 1961-től a részesedés egységes elvek alapján történő elosztására irányelveket adott ki, s ezzel kapcsolatban megjelölte a szakszervezetek feladatait.

Horn Dezső

Indiába utazott

Az össz-indiai szakszervezeti kongresszus elnökségének meghívására, a magyar szervezett dolgozók képviselőjében szedán Indiába utazott Horn Dezső, a SZOT titkára. Részt vesz az össz-indiai szakszervezeti kongresszus januárban sorakerülő 26. ülésén.

Százezer csomó hónapos retek

Újabb kétezer darab melegágyi üvegablakot vásároltak a tavaszi hajtattott paprikapalánta neveléséhez a mihályteleki Új Élet Termelőszövetkezet gazdái. A paprikamag elvetéséig azonban még bőven van idő. A télvégi s a kora tavaszi hónapokban a régi és az új melegágyi üvegablakok alól százezer csomó hónaposretket akarnak értékesíteni.

Pedagógusszakszervezeti aktivisták továbbképző tanfolyama

Kétnapos továbbképző tanfolyamot rendez az iskolai bizalmi és szakszervezeti elnökök részére a Pedagógus Szakszervezet Csongrád megyei bizottsága. A tanfolyamot tegnap, szerdán kezdődött a Ságvári Endre gyakorló gimnáziumban. Csongrád megyéből mintegy 130 pedagógus vesz részt a tanácskozáson.

Tegnap, szerdán délelőtt *Juhász Nagy Antal*, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának titkára tartott előadást a szakmaközi bizottságokról, majd *Papp József*, a Pedagógus Szakszervezet megyei bizottságának köznevelési

felelőse a közelmúltban lezajlott hatodik pedagógus szakszervezeti kongresszus határozatát s az ebből adódó feladatokat ismertette. Délután *Nikolényi György*, a Pedagógus Szakszervezet járási titkára, népművelési felügyelő a falusi kulturális munkáról tartott előadást.

Ma, csütörtökön délelőtt került sor *Szabó István*, az MSZMP Csongrád megyei bizottsága munkatársának politikai tájékoztatására. Ezután *Ókrós János*, a Pedagógus Szakszervezet Csongrád megyei titkára a szakszervezet érdekvédelmi munkájáról tart előadást.

KÖNYVESPOLC

hódás mellett az emberábrázolás legkötőbb csúcsain jár. Dosztojevszkij írói egyéniségét, regényének körülményeit, világnézetének sajátos vonásait Török Endre értékes tanulmánya világítja meg a kötetet lapozók számára.

SCHILLER VÁLOGATOTT ESZTÉTIKAI ÍRÁSAI

A *Magyar Helikon* a Schiller-emlékvé tiszteletére e finom és igen szép kötetben közreadott válogatással adózik a nagy német költő emlékének. A kötetbe Schiller prózájából azokat a műveket vette fel a válogatás munkáját végző és bevezető tanulmányt írt *Vajda György Mihály*, amelyekben megtalálhatók a költő legfontosabb és a mához is szóló, leginkább időtálló esztétikai gondolatai. E kötet egyébként a Magyar Helikon új sorozatának egyben bevezetője is. »Vallomások a művészetről« címmel ugyanis

izlésesen megformált kötetben gyűjtik majd össze azokat a műveket, amelyekben az ókor legjobbjaitól kezdve a legújabb kor óriásaiig költők, írók, gondolkodók, festők tárják fel előttünk az alkotóművészet titkait. Arisztoteléstől Gorkijig, Thomas Mannig és Aragónig olvashatjuk majd e kiadványokban a műve-

szetről szóló maradandó gondolatokat.

TARKA SZÖTTES

A népszerű *Olcsó Könyvtár* sorozat kötetes elbeszélés gyűjteményével lepte meg olvasóit mai magyar szerzőktől, a fenti kedves címen. Harminchét író elbeszélését adja a gyűjtemény, többnyire egészen friss alkotásokat. Mint az olvasóhoz intézett rövidke tanulmányban *Koczás Sándor* írja, főként arra törekedtek ezzel, hogy felidézék, érzékeltesék újabb novellisták kánk eleven légkörét. A Szépirodalmi Könyvkiadó Olcsó Könyvtár sorozatának korábbi novelláskötetei, az 1955-ben megjelent *Friss szél* és az 1958-ban megjelent *Szüreti fűrt* után ez a két kötet is nemcsak jó szórakozást nyújt, hanem képet is élő irodalmunk sokszínűségéről.

Goda Gábor:

NAPLÓFÜZETEMBŐL

Sajátos műfajú könyvet bocsátott útjára a Szépirodalmi Könyvkiadó. Maga a szerző mondja: »könyve végehez fűzött megjegyzésekben, hogy írásainak egyike sem tart igényt a »tanulmány« műfaji meghatározására, hiszen csupán egy-egy kérdéshez fűzött írói megjegyzés és reflexióról van szó. S csakugyan e — sokszor súlyos mondanivalójuk mel-